

Morten Olsø, Korus Midt
Sara Hjulstad Bækkerud, RVTS Midt

1

KORUS

Rusarbeid i alle livsfaser og ulike samfunnsområder

- Behandling: f.eks overdosearbeid, R&V, MI-kurs
- Program for folkehelsearbeid
- Forebygging (EUPC)
- Eldre og rus. NB!!
- Ansvarlig alkoholhåndtering - utelivsbransjen
- Skoler, barnehager og helsestasjoner (forebygging)
- Pårørende
- Ungdata, FøreVar, Brukerplan

2

RVTS

Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging

- Vårt fokus er fagområdene selvmordsforebygging, flyktninge- og migrasjonshelse, vold og seksuelle overgrep.
- Vi jobber tverrfaglig, og bistår ulike etater i regionen med kompetanseheving.
- Vi bidrar til kompetanseutvikling gjennom forskning og fagutvikling. Vi tilbyr veiledning, konsultasjon, undervisning, kurs og konferanser. Det er et mål for oss å være lett tilgjengelig.

3

Bakgrunn for Kompetanseutvikling rus og vold

- Kompetanseutvikling rus og vold er en nasjonal satsning etter oppdrag fra Helsedirektoratet
«Stortinget ber regjeringen sikre at alle kommuner har kunnskap om, og kan tilby nødvendig hjelp og veiledning til personer som har utfordringer med sinnemestrng, eller som er dømt for vold eller seksuelle overgrep»
 Anmodningsvedtak nr. 624 fra Stortinget. Vedtak nr. 624 (2014–2015), 8. juni 2015
- KORUS og RVTS har utviklet kunnskapsmoduler for å heve spesialist- og primærhelsetjenestens kompetanse innen integrert behandling for rus- og voldsproblematikk
- Formålet med satsningen er å gi ansatte kompetanse og verktøy til å behandle rus og vold samtidig – **integrert behandling**

4

Rusens funksjon

Rusbruk og rusavhengighet er komplekst!

- Fysisk avhengighet
- Sosiale og samfunnsmessige forhold
- Psykiske faktorer og rusens funksjon for enkeltindividet

9

Rusens funksjon

Data fra kvalitative intervju med personer med samtidig alvorlig psykisk lidelse og ruslidelser:

- Sosial tilhørighet
- Identitet
- Dempe kjedsomhet
- Spenningsøking
- Håndtere stress/slappe av
- Klare å gjennomføre vold
- Forsterke gode følelser/eufori
- Dempe vonde følelser
- «Selvmedisinering» dempe angst, depresjon, positive og negative symptomer ved psykoselidelse
- Dempe stemmehøring
- Vektregulering

10

Rusens funksjon

- Når vi har utforsket rusens funksjon hos den enkelte kan vi lettere skreddersy miljø eller behandlingstiltak som kan bidra til å redusere rusbruk og dermed de negative konsekvensene av denne bruken

- Totalavhold er ikke alltid ett ønsket eller realistisk mål for den enkelte

11

Motiverende intervju - MI

«Folk blir vanligvis mer overbevist av argumenter de selv har funnet, enn av dem andre kommer med.»

Blaise Pascal 1623 – 1662
Fransk matematiker, fysiker, filosof og forfatter

12

RUS & VOLD

MI er en klientsentrert, målfokusert og evidensbasert samtalemetode som har som formål å styrke en persons motivasjon til å endre atferd.

(def. HD)

13

RUS & VOLD

Kommunikasjonsferdigheter og verktøy

- GODE spørsmål, åpne
- Bekreftelser
- Refleksjoner
- Oppsummeringer

EMPATI MÅLES VED ANALYSE AV
KOMMUNIKASJONSFERDIGHETENE (ÅBRO)

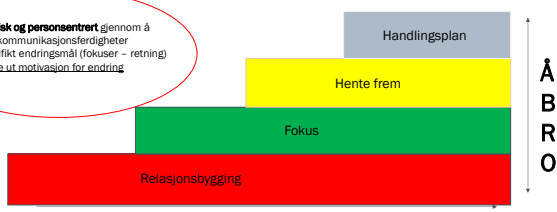
- Ambivalensutforskning
- Diskrepans
- Skalering
- Utforske-tilføre-utforske (UTU)
- Meny/agenda

14

RUS & VOLD

Fire grunnleggende prosesser i en motiverende samtale

Empatisk og personsentrert gjennom å bruke kommunikasjonsferdigheter + spesifikt endringsmål (fokusert – retning) + hente ut motivasjon for endring = MI

Å
B
R
O

Pågående prosess

15

RUS & VOLD

Referanser

- NOU (norsk offentlig utredning) 2010, 3 Drap i Norge
- Vold begått av personer med alvorlige psykiske lidelser, Kripos (2022)
- Pettersen, H., Ruud T., Ravndal E. & Landheim., A. (2013). Walking the fine line: Self reported reasons for substance use in persons with severe mental illness. *International journal of Qualitative Studies on Health and Well-Being* (8)
- Laudet, A.B., Magura, S., Vogel, H.S. & Knight, E.L. (2004). Perceived Reasons for Substance Misuse Among Persons With a Psychiatric Disorder. *American journal of Orthopsychiatry*
- Asher, C.J. & Gask, L. (2010). Reasons for illicit drug use in people with schizophrenia: Qualitative study. *BMC psychiatry* 10 (94)
- Millner, W. / Rollnick, S. (2023). Motivational Interviewing – helping people change and grow.
- Bækkerud, S.H. Sømhøvd M.J. & Martinussen L.M. Violence- suicide and suicidal ideation as sequelae of trauma in substance use disorder inpatients. *Scandinavian Journal of Psychology*, 64 (3)

16